

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuoden 1999 veroasteikko-
laiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää ehdotuksen vuoden 1999 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi tuloveroasteikoksi ja progressiiviseksi varallisuusveroasteikoksi sekä yhteisön varallisuusveroprosentiksi.

Esitys sisältää myös tarvittavat säännökset

siitä, että ennakoperinnässä ryhdytään käyttämään vuoden 1999 veroperusteita 1 päivästä tammikuuta 1999.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset

1.1. Tulo- ja varallisuusveroasteikko

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 4 momentin ja varallisuusverolain (1537/1992) 39 §:n 1 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa verotuksessa sovellettavista veroasteikoista säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee ainoastaan luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa.

Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista tuloveroasteikkoa, jota on kuluvana vuonna sovellettavaan asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla asteikon kaikkien luokkien tuloarvoja 2 prosentilla ja alentamalla kaikkia marginaaliveroprosentteja ylintä lukuun ottamatta 0,5 prosenttiyksiköllä. Varallisuusveroasteikko ja yhteisön varallisuusveroprosentti ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

1.2. Vuoden 1999 ennakoperintä

Tulopoliittista sopimusta vuosille 1998 ja 1999 koskevaan neuvottelutulokseen liittyen hallitus ilmoitti, että vuotta 1999 koskevat verolait on tarkoitus käsitellä eduskunnassa vuoden 1998 kevädistuntokaudella siten, että uudet ennakoperintäperusteet voidaan saat-

taa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999. Tämän mukaisesti ehdotetaan, että ennakoperintä toimitetaan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen verovuoden 1999 veroperusteiden mukaisesti.

Verokorttien ja ennakoverolippujen valmistamiseen ja postitukseen kuluu aikaa noin 3 kuukautta. Verokorttien on oltava palkan- ja eläkkeenmaksajilla kaksi viikkoa ennen niiden voimaantuloa, jotta nämä voivat viedä tiedot omiin järjestelmiinsä ennen palkan tai eläkkeen maksua.

Veroperusteiden olisi oltava kuukautta tähän saakka noudatettua käytäntöä aikaisemmin verohallinnon tiedossa. Varsinaisten verolainsäädäntöä koskevien muutosten lisäksi verohallinto tarvitsee tiedot kuntien tuloveroprosentista, kirkollisveroäyrin hinnasta, täyden kansaneläkkeen määrästä, kunkin eläkkeensaajan eläkkeen määrästä ja työttömyysvakuutusmaksun sekä työntekijän eläkemaksun määrästä. Lain muutosta edellyttää kuntien tuloveroprosentin ja kirkollisveroäyrin hinnan ilmoittaminen. Muiden tietojen hankinta voidaan toteuttaa alemmanasteisia säädöksiä muuttamalla tai aikaistamalla lain tai säädöksen antaminen tahi viimekädessä arvioimalla laskentaan tarvittava tieto.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n mukaan kunnan ja seurakunnan tulee ilmoittaa Verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin

suuruus ja kirkollisveroäyriin hinta. Koska verohallinto tarvitsee nämä tiedot kuukautta aikaisemmin, ehdotetaan lakiin otettavaksi asiasta säännös. Jos kunta tai seurakunta ei kuitenkaan ilmoittaisi asiasta Verohallitukselle määräaikana, ehdotetaan, että ennakkoperinnässä voitaisiin käyttää edellisen vuoden tietoa. Sen jälkeen kun vahvistettu tuloveroprosentti on verohallinnon tiedossa, käytettäisiin sitä verovelvollisen hakiessa muutosta ennakkonpidätykseen tai ennakonkantoon, kuten myös lopullisessa verotuksessa.

2. Esityksen vaikutukset

Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen. Kaikkiaan hallitus ehdottaa tuloverotuksen keventämistä runsaalla 3,8 miljardilla markalla vuonna 1999. Kevennykset liittyvät vuosille 1998 ja 1999 solmittuun tulopoliittiseen sopimukseen ja saattavat samalla päätökseen hallituksen ohjelmaan sisältyvän ansiotulojen verotuksen keventämisen. Vuosien 1996—1999 kevennykset ilman inflaatiotarkistusten osuutta merkitsevät yhteenlaskettuna noin 13 miljardin markan vero- ja maksutuottojen alenemista vuositason laskettuna.

Ehdotetun tuloveroasteikon lievennyksen arvioidaan vähentävän luonnollisten henkilöiden valtion tuloveron tuottoa vuodelta 1999 noin 1 750 miljoonalla markalla kuluvan vuoden veroperusteiden mukaiseen tuottoon verrattuna. Tästä summasta 800 miljoonaa

markkaa johtuu inflaatiotarkistuksesta ja 950 miljoonaa markkaa asteikon prosenttien alentamisesta.

Erikseen annettavassa hallituksen esityksessä tuloverolain muuttamisesta on ehdotukset kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen ja tulonhankkimisvähennyksen korottamisesta. Ansiotulovähennyksen korotuksen osuus vuoden 1999 verokevennyksestä on vajaat 1 200 miljoonaa markkaa, josta kunnallisveroa runsaat 1 000 miljoonaa markkaa, sairausvakuutusmaksua vajaat 100 miljoonaa markkaa ja kirkollisveroa 65 miljoonaa markkaa. Tulonhankkimisvähennyksen enimmäismäärän nosto 2 100 markkaan alentaa valtion tuloveron tuottoa noin 100 miljoonalla markalla, kunnallisveroa noin 85 miljoonalla markalla, sairausvakuutusmaksua noin 10 miljoonalla markalla ja kirkollisveroa vajaalla 10 miljoonalla markalla. Lisäksi edellä mainitussa vuoden 1999 tuloverokevennyksen yhteismäärässä on otettu huomioon vakuutetun sairausvakuutusmaksuun ehdotetut muutokset. Niiden osuus vuoden 1999 veronalennuksesta on vuositason 650 miljoonaa markkaa.

Seuraavaan taulukkoon on koottu edellä kuvattujen vuoden 1999 tuloveroperusteisiin tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien palkansaajien veroihin ja veroasteisiin. Taulukon luvuissa ovat mukana valtion tulovero, kunnallisvero, kirkollisvero, vakuutetun sairausvakuutusmaksu, työntekijän eläkevakuutusmaksu sekä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu.

Vuoden 1999 tuloveroperusteisiin ehdotettujen muutosten vaikutus palkansaajan tuloveroasteeseen ja tuloveroihin eri tulotasoilla

Palkkatulot, mk/v	Tuloveroaste, %			Verojen muutos	
	Vuonna 1998	Vuonna 1999	Muutos	mk/v	prosenttia
60 000	23,5	22,0	-1,5	-929	-6,6
70 000	25,1	23,6	-1,6	-1 086	-6,2
80 000	27,1	25,6	-1,4	-1 155	-5,3
90 000	28,8	27,4	-1,4	-1 276	-4,9
100 000	30,4	29,0	-1,3	-1 335	-4,4
120 000	32,8	31,6	-1,3	-1 526	-3,9
140 000	35,3	34,1	-1,3	-1 752	-3,5
160 000	37,2	36,1	-1,2	-1 892	-3,2
180 000	38,7	37,6	-1,1	-2 031	-2,9
200 000	40,3	39,1	-1,2	-2 369	-2,9
250 000	43,4	42,3	-1,1	-2 717	-2,5
300 000	45,5	44,5	-1,0	-3 065	-2,2
350 000	47,4	46,3	-1,0	-3 594	-2,2

Taulukosta todetaan, että kevennykset painottuvat veroasteen muutoksella mitattuna pienituloisiin palkansaajiin. Tarkastelu on tehty vakioiduin tulotasoin. Mikäli laskelmassa inflaation vaikutus olisi otettu huomioon vuoden 1998 ja 1999 tulotasoin, olisivat veroasteenmuutokset eri tulotasoin, olisivat veroasteenmuutokset eri tulotasoin, olisivat veroasteenmuutokset eri tulotasoin, olisivat veroasteenmuutokset eri tulotasoin, olisivat veroasteenmuutokset eri tulotasoin.

Ennakkoperinnässä käytettäisiin joiltakin osin aikaisempaa epätarkempia arvioita tuloja vähennystiedoista, mahdollisesti osittain edellisen vuoden kunnan tuloveroprosenttia ja kirkollisveroäyrin hintaa sekä osittain arvonvaraisia perusteita. Siltä osin kuin arviot ja lopulliset tiedot poikkeavat toisistaan, ennakkoperinnän ja lopullisen verotuksen vastaavuus voi heikentyä.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Riippuvuus muusta esityksestä

Esitys liittyy valtion vuoden 1999 talousarvioesitykseen.

5. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Lakia sovellettaisiin vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Vuoden 1999 veroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero ja varallisuusverolain (1537/1992) perusteella valtiolle suoritettava varallisuusvero tässä laissa olevien veroasteikkojen ja veroprosenttien mukaan.

2 §

Progressiivinen tuloveroasteikko on seuraava:

Verotettava ansiotulo	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävstä tulon osasta, %
mk	mk	%
47 000 — 63 000	50	5,5
63 000 — 80 000	930	15,5
80 000 — 112 000	3 565	19,5
112 000 — 176 000	9 805	25,5
176 000 — 312 000	26 125	31,5
312 000 —	68 965	38,0

3 §

Progressiivinen varallisuusveroasteikko on seuraava:

Verotettava varallisuus	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävstä varallisuuden osasta, %
mk	mk	%
1 100 000 —	500	0,9

4 §

Yhteisön varallisuusveroprosentti on 1.

5 §

Poiketen siitä, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:ssä säädetään, kunnan ja seurakunnan tulee ilmoittaa verohallitukselle vuoden 1999 tuloveroprosentin suuruus ja kirkollisveroäyrin hinta viimeistään lokakuun 19 päivänä 1998.

Jos ilmoitusta ei ole toimitettu 1 momentissa säädettyä aikana, vuodelta 1999 toimitettavassa ennakkoperinnässä voidaan nou-

dattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia tai kirkollisveroäyrin hintaa.

6 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Ennakkoperintä toimitetaan 1 päivästä tammikuuta 1999 verovuodesta 1999 veroperusteiden mukaisesti, kuitenkin siten kuin 5 §:ssä säädetään.

Helsingissä 3 päivänä huhtikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*